

Cesta do Francie?

Byl jsem nedávno určen jako delegát na francouzský národní kongres federační v Lyoně. Nechme stranou pochybnosti stran úředních povolení; zůstává otázka, *jak* mluvit a *co* mluvit, dostanu-li se tam. Je známo že ve Federaci se nedaří skutečným reakcionářům; totéž však platí i na druhou stranu. Mám své obavy, že – právě tak jako v létě 1946 v Anglii – budu představovat našim přátelům typicky zkomunizovaného křesťana. Tu je ovšem zřejmé, že už z důvodů psychologických se musím pokusit je vyvést z omylu. Nedaří-li se mi to někdy ani u nás, jsou tím spíše nasnadě pochybnosti, zda se mi to podaří tam. Hrozí totiž nebezpečí, že mé všelijaké výhrady budou uvítány jako podřeknutí nebo doznání, ale že sám zůstanu v očích francouzských přátel stále napůl bolševikem, a tedy člověkem, kterého nelze brát vážně. Nepodaří-li se mi však je pořesvědčit, že nejsem marxista ani komunista, nedosáhnu potřebné pozornosti tam, kde budu hovořit vážně o tom, že je třeba pracovat vždycky tam, kde je člověk postaven, a že to nutně znamená v mém případě určitou loajalitu. Nikdo mi neuvěří, že to je skutečná loajalita, každý si to bude nějak *vykládat*. Už tyto psychologické obtíže mne dost deprimují, neboť mám své zkušenosti třeba z fakulty – tam si mne také dovedou geniální způsobem *vykládat*.

A teď: *co* mluvit? Tady obtíže jen vzrůstají. My se tady u nás jen tak udržujeme nad vodou v té záplavě událostí, nikde rady, nikde majáku; většina lidí vůbec nevidí, co se děje, jsou slepí a zírají vždy jen na hotové věci. Upřímně pochybuji o tom, že by to s našimi francouzskými kolegy bylo i jen o chloupek lepší; naopak soudím, že to my jsme v těchto věcech napřed. To může být falešný předpoklad, s tím ovšem počítám, ale s nějakou důvěrou v jejich jasné hlavy tam rozhodně nepojedu. A proto si musím předem formulovat jasně svůj program, aby cesta nebyla zbytečná. Je třeba do jejich práce vnést problémy a úkoly, o jejichž naléhavosti oni dosud nevědí. Kdo mi pomůže, kdo vidí důležitost této věci? Lehko se vám to rozhoduje, holenkové: pojede Láďa. Ale neutíkejte; ještě se musíme poradit, a každý musí ukázat, co by tam *on* říkal, co *on* považuje za nejdůležitější.